

GVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a procedurii de utilizare a metodelor indirecte

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al prevederilor art.109¹ alin. (7) și art.228 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. Unic. Se aprobă Normele metodologice de aplicare a procedurii de utilizare a metodelor indirecte , prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor publice
Gheorghe Ialomițianu

Ministrul Justiției
Cătălin Marian Predoiu

Normele metodologice
de aplicare a procedurii de utilizare a metodelor indirecte

I. Dispoziții generale

1. Verificarea situației fiscale personale a persoanelor fizice cu privire la impozitul pe venit prevăzută la art. 109¹ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Codul de procedură fiscală*, reprezintă ansamblul activităților desfășurate de organele fiscale având ca obiect examinarea totalității drepturilor și a obligațiilor de natură patrimonială, a fluxurilor de trezorerie și a oricăror alte elemente relevante pentru stabilirea situației fiscale reale a persoanei fizice verificate.

2. În scopul efectuării activităților prevăzute la pct. 1, organul fiscal va proceda, în principal, la:

- a) solicitarea, în condițiile legii, de informații, clarificări, explicații, documente și altele asemenea mijloace de probă de la persoana fizică verificată și/sau de la persoane cu care aceasta a avut sau are raporturi economice sau juridice;
- b) solicitarea, în condițiile legii, de informații de la autorități și instituții publice;
- c) analiza tuturor informațiilor, documentelor și a altor mijloace de probă referitoare la situația fiscală a persoanei fizice verificate;
- d) confruntarea informațiilor obținute din administrarea mijloacelor de probă cu cele din declarațiile fiscale depuse, conform legii, de persoana verificată sau, după caz, de plătitorii de venit sau terțe persoane;
- e) discutarea constatărilor organului fiscal cu persoana fizică verificată și/sau împuterniciții acesteia;
- f) stabilirea, dacă este cazul, a diferenței de bază de impozitare ajustată, prin utilizarea metodelor indirecte, prevăzute de Codul de procedură fiscală, precum și a obligațiilor fiscale corespunzătoare acesteia;
- g) dispunerea măsurilor asigurătorii, în condițiile legii.

3. Perioada pentru care se determină starea de fapt fiscală a persoanei fizice verificate este, de regulă, perioada impozabilă definită de Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Codul fiscal*.

4. Perioada supusă verificării este perioada de prescripție a dreptului organului fiscal de a stabili obligații fiscale.

5. Pentru verificarea situației fiscale personale a persoanelor fizice, organele fiscale efectuează următoarele activități:

- analiza de risc pentru stabilirea riscului probabil pentru un grup de persoane fizice sau pentru cazuri punctuale la solicitarea unor instituții sau autorități publice;
- selectarea grupului de persoane care vor fi supuse verificării fiscale prealabile documentare;
- verificarea fiscală prealabilă documentară pentru fiecare persoană selectată;
- verificarea fiscală a persoanelor conform art. 109¹ alin. (4) din Codul de procedură fiscală.

II. Analiza de risc

6. Analiza de risc reprezintă activitatea efectuată de organele fiscale pentru a identifica riscurile de nedeclarare a veniturilor impozabile, de a le evalua, de a le gestiona, precum și de a le comunica organelor fiscale competente pentru selectarea persoanelor fizice care vor fi supuse verificării fiscale prealabile documentare.

7 Analiza de risc constă în următoarele activități:

- a) definirea caracteristicilor grupului persoanelor fizice cu potențial risc de nedeclarare;
- b) stabilirea surselor de date specifice acestui grup;
- c) culegerea și formalizarea informațiilor;
- d) elaborarea indicatorilor de risc specifici grupului;
- e) stabilirea riscului minim acceptat de administrația fiscală;
- f) procesarea și elaborarea listei persoanelor care depășesc riscul minim și
- g) propuneri pentru efectuarea verificării fiscale prealabile documentare.

8. Procedura de analiză de risc se stabilește prin norme interne de lucru aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

III. Selectarea persoanelor fizice

9. Selectarea persoanelor fizice ce urmează a fi supuse verificării fiscale prealabile documentare este efectuată de către organul fiscal competent.

10. Selectarea persoanelor fizice ce urmează a fi supuse verificării fiscale prealabile documentare se face din lista persoanelor care depășesc riscul minim acceptat de administrația fiscală, în funcție de nivelul riscului și de capacitatea de efectuare a verificărilor fiscale prealabile documentare.

11. Persoana fizică selectată pentru efectuarea verificării fiscale prealabile documentare nu poate face obiecții cu privire la procedura de selectare folosită.

IV. Verificarea prealabilă documentară

12. Verificarea fiscală prealabilă documentară reprezintă ansamblul activităților prevăzute la pct.1. efectuate la sediul organului fiscal pe baza informațiilor deținute de către acesta sau obținute ca urmare a exercitării atribuțiilor prevăzute de lege.

13. Verificarea fiscală prealabilă documentară se efectuează asupra persoanelor fizice selectate.

14. Activitatea de verificare fiscală prealabilă documentară se desfășoară fără notificarea persoanei fizice.

15. Pe perioada desfășurării activității de verificare fiscală prealabilă documentară, organele fiscale pot solicita terților, inclusiv plătitorilor de venit sau oricăror autorități sau institutii publice, informații sau documente pentru stabilirea situației fiscale reale a persoanei fizice supuse verificării.

16. Verificarea fiscală prealabilă documentară constă în compararea tuturor veniturilor declarate de persoana fizică supusă verificării sau de plătitorii de venit dintr-o perioadă impozabilă pe de o parte, cu situația fiscală personală definită la alin.(2) art. 109¹ din Codul de procedură fiscală, din aceeași perioadă impozabilă, pe de altă parte.

17. Situația fiscală personală constă în stabilirea totalității drepturilor și obligațiilor de natură patrimonială, în evoluția lor pe parcursul perioadei fiscale verificate, inclusiv a fluxurilor de trezorerie și a altor elemente relevante pentru stabilirea bazei impozabile pentru impozitul pe venit datorat de persoana fizică.

18. Organele fiscale stabilesc situația fiscală personală pe baza informațiilor, documentelor și a altor mijloace de probă, astfel:

a) deținute de organul fiscal;

b) obținute de către organul fiscal de la terți prin exercitarea dreptului său de a solicita informații sau documente, potrivit art. 52 – 59 din Codul de procedură fiscală;

c) obținute de organul fiscal de la autoritățile sau instituțiile publice în condițiile art. 60 – 63 din Codul de procedură fiscală.

19. Verificarea fiscală prealabilă documentară are în vedere examinarea informațiilor referitoare la persoana fizică verificată în ce privește sursele de

venit, regimurile de impunere, îndeplinirea obligațiilor de depunere a declarațiilor fiscale, rezultatele eventualelor inspecții fiscale cu privire la activitățile independente desfășurate de persoana fizică dacă este cazul, verificări la persoane juridice cu care aceasta are legături de afaceri și orice alte asemenea examinări, în funcție de informațiile existente în evidența fiscală .

20. În scopul stabilirii situației fiscale personale a persoanei fizice verificate și comparării acesteia cu veniturile declarate, organul fiscal procedează la examinarea și evaluarea intrărilor și ieșirilor din patrimoniu a bunurilor mobile și imobile, intrărilor și ieșirilor de bani sau alte valori, precum și a altor elemente ce vizează standardul de viață al persoanei fizice verificate.

21. Prin verificarea fiscală prealabilă documentară, se stabilește:

- a) nivelul veniturilor realizate de persoana fizică verificată comparativ cu veniturile din declarațiile fiscale;
- b) continuarea verificării fiscale sau încetarea acesteia.

22. Rezultatele verificării fiscale prelabile documentare se consemnează într-un raport de verificare fiscală prealabilă documentară.

23. Raportul de verificare fiscală prealabilă documentară conține toate constatările reținute de organul fiscal pe perioada desfășurării verificării, precum și propunerea de a continua verificarea sau de a înceta procedura de verificare.

24. Raportul de verificare prevăzut la pct. 22 nu are caracterul unui act administrativ fiscal în sensul art. 41 din Codul de procedură fiscală și nu se comunică persoanei fizice ce a făcut obiectul verificării fiscale prelabile documentare.

25. Persoana fizică ce a făcut obiectul verificării fiscale prelabile documentare nu poate interveni în procedura verificării prelabile și nu poate face obiecții cu privire la rezultatul verificării.

26. În cazul în care rezultatul verificării fiscale prelabile documentare reprezintă o diferență semnificativă între veniturile realizate de persoana fizică, calculate în baza situației fiscale personale și veniturile declarate de aceasta sau de plătitorii de venit, conform art.109¹ alin. (4) din Codul de procedură fiscală, organul fiscal comunică avizul de verificare persoanei fizice ce a făcut obiectul verificării fiscale prelabile documentare.

V. Verificarea fiscală

27. Prin comunicarea avizului de verificare, procedura de verificare fiscală prealabilă documentară continuă. Verificarea, denumită în continuare *verificare fiscală*, se efectuează cu cooperarea persoanei fizice verificate în condițiile art. 10 din Codul de procedură fiscală.

28. Pentru efectuarea verificării fiscale, organul fiscal are obligația să înștiințeze persoana fizică verificată în legătură cu acțiunea care urmează să se desfășoare, prin transmiterea unui aviz de verificare.

29. Avizul de verificare cuprinde toate elementele prevăzute de art. 109³ din Codul de procedură fiscală, respectiv :

a) temeiul juridic al verificării fiscale; se precizează că este îndeplinită condiția prevăzută la art. 109¹ alin (4) din Codul de procedură fiscală;

b) data de începere a verificării fiscale; esta data stabilită de organul fiscal pentru începerea verificării fiscale. Avizul de verificare se comunică persoanei fizice cu cel puțin 15 zile înainte de data începerii verificării fiscale. La stabilirea datei de începere a verificării fiscale, organul fiscal va avea în vedere perioada necesară pentru comunicarea avizului de verificare;

c) perioada ce urmează a fi supusă verificării; perioada supusă verificării este, de regulă, perioada impozabilă definită de Codul fiscal, cu respectarea termenului de prescripție a dreptului organului fiscal de a stabili obligații fiscale;

d) posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a verificării; acest drept trebuie să fie precizat expres în avizul de verificare;

e) solicitarea de informații și înscrisuri relevante pentru verificare; se precizează că, în termen de 60 de zile de la comunicarea avizului de verificare, persoana fizică verificată trebuie, sub sancțiunea decăderii, să prezinte documente justificative pentru clarificarea situației fiscale personale. În toate cazurile, organul fiscal solicită extrasele de conturi bancare.

30. (1) Avizul de verificare se comunică persoanei fizice în conformitate cu dispozițiile art. 44 din Codul de procedură fiscală. Avizul de verificare este însoțit de Carta drepturilor și obligațiilor persoanei fizice supuse verificării fiscale.

(2) Prin avizul de verificare, persoana fizică este înștiințată că are dreptul de a beneficia de asistență de specialitate sau juridică.

31. Comunicarea avizului de verificare nu este necesară:

a) în cazul controlului încrucișat la persoane fizice sau juridice pentru verificarea documentelor sau operațiunilor, în corelație cu cele identificate la persoana fizică supusă verificării fiscale;

b) în cazul refacerii verificării ca urmare a unei dispoziții de reverificare cuprinse în decizia de soluționare a contestației.

32. (1) Amânarea datei de începere a verificării fiscale, se poate face o singură dată, la solicitarea scrisă a persoanei fizice, pentru motive justificate. În solicitare, persoana fizică prezintă motivele pentru care solicită amânarea și, după caz, dovezile în susținerea acestora.

(2) Cererea de amânare se soluționează în termen de maxim 5 zile de la data înregistrării acesteia.

(3) În situația în care organul fiscal a aprobat amânarea datei de începere a verificării fiscale, comunică persoanei fizice data la care a fost reprogramată acțiunea de verificare fiscală.

33. (1) Acțiunea de verificare se desfășoară, de regulă, la sediul organului fiscal. În acest scop, persoana fizică verificată este înștiințată prin avizul de verificare despre locul și persoana de contact la care să se prezinte.

(2) La cererea persoanei fizice verificate, verificarea fiscală se poate desfășura și la:

a) domiciliul său, dacă persoana verificată este în imposibilitate fizică de a se deplasa;

b) domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistență de specialitate sau juridică, dacă domiciliul acestei persoane reprezintă și sediul său profesional.

(3) Solicitarea scrisă a persoanei fizice pentru defășurarea verificării la domiciliul său sau la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistență, se depune la organul fiscal înainte de data începerii verificării fiscale înscrisă în avizul de verificare. Cererea se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare și se aprobă de conducătorul organului fiscal.

(4) Pentru efectuarea verificării la domiciliul persoanei fizice sau la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistență de specialitate sau juridică, trebuie ca spațiul pus la dispoziția organului fiscal să fie adecvat pentru efectuarea verificărilor.

(5) Prin spațiul adecvat desfășurării verificărilor se înțelege asigurarea unui spațiu, în limita posibilității persoanei fizice, care să permită desfășurarea activităților legate de controlul documentelor și elaborarea actului de control.

(6) La data începerii verificării fiscale, organul fiscal va efectua prima discuție cu persoana fizică supusă verificării. Cu această ocazie, organul fiscal va prezenta persoanei fizice legitimația și ordinul de serviciu semnat de conducătorul organului fiscal.

34. (1) Persoana fizică are la dispoziție o perioadă de 60 de zile de la primirea avizului să prezinte, sub sancțiunea decăderii, documente justificative sau alte clarificări relevante pentru situația sa fiscală.

(2) Prin clarificări relevante se înțelege prezentarea de explicații în legătură cu conținutul unor documente justificative sau în legătură cu unele situații de fapt. Organul fiscal poate solicita și „Notă explicativă” în acest sens.

(3) Perioada de la alin (1) poate fi prelungită cu 30 de zile, o singură dată, la solicitarea scrisă și temeinic justificată a persoanei fizice, cu acordul organului fiscal.

(4) Ori de câte ori pe parcursul verificării fiscale, organul fiscal apreciază că sunt necesare noi documente sau informații relevante pentru verificare, le poate solicita persoanei fizice în condițiile art.52 și 56 din Codul de procedură fiscală. În acest caz, organul fiscal va stabili un termen rezonabil, care nu poate fi mai mare de 30 de zile, pentru prezentarea documentelor și/sau informațiilor solicitate.

35. (1) Durata efectuării verificării fiscale este stabilită de organul fiscal și nu poate fi mai mare de 3 luni.

(2) Perioadele prevăzute de lege sau stabilite de organul fiscal pentru prezentarea documentelor și/sau informațiilor solicitate, nu sunt incluse în calculul duratei verificării fiscale.

36. (1) Acțiunea de verificare poate fi suspendată când este îndeplinită una dintre următoarele condiții și numai dacă neîndeplinirea acesteia împiedică finalizarea verificării fiscale:

a) pentru efectuarea unuia sau mai multor controale încrucișate;

b) pentru efectuarea unei expertize conform Codului de procedură fiscală;

c) pentru efectuarea de cercetări specifice pentru identificarea persoanei fizice sau stabilirea realității unor tranzacții;

d) la solicitarea scrisă a persoanei fizice ca urmare a apariției unei situații obiective, confirmată de organul fiscal desemnat pentru efectuarea verificării, care conduce la imposibilitatea continuării verificării. Pe parcursul unei verificări, persoana fizică poate solicita suspendarea acesteia, doar o singură dată;

e) pentru solicitarea unor informații suplimentare de la autoritățile fiscale similare din alte state membre ale Uniunii Europene sau din state cu care România are încheiate convenții internaționale pentru schimburi de informații în scopuri fiscale;

f) la propunerea structurii care coordonează activitatea de verificare fiscală a persoanelor fizice, pentru valorificarea unor informații rezultate din alte verificări, primite de la alte autorități sau instituții publice, ori de la terți.

(2) Data de la care se suspendă acțiunea de verificare va fi comunicată în scris persoanei fizice.

(3) După încetarea condițiilor care au generat suspendarea, verificarea fiscală va fi reluată, data acesteia fiind comunicată în scris persoanei fizice.

(4) Perioadele în care verificarea fiscală este suspendată, nu sunt incluse în calculul duratei totale a acesteia.

37. (1) Pe parcursul derulării verificării fiscale, organul fiscal stabilește, ori de câte ori este necesar, întâlniri cu persoana fizică verificată, pentru a solicita și primi înscrisuri sau alte explicații ori clarificări necesare stabilirii situației fiscale

reale. Concluziile întâlnirilor se pot consemna într-un document semnat de ambele părți. În cazul în care persoana fizică verificată refuză semnarea acestuia, se consemnează refuzul.

(2) Pentru definitivarea constatărilor, organul fiscal solicită persoanei supuse verificării explicații scrise, ori de câte ori acestea sunt necesare.

(3) În cazul în care persoana în cauză refuză să furnizeze explicațiile solicitate sau să răspundă la unele întrebări, organele fiscale comunică întrebările prin adresă scrisă.

(4) În toate cazurile, explicațiile la întrebările puse de organele fiscale se dau în scris prin "nota explicativă", care se anexează la raportul de verificare.

38. Organul fiscal poate solicita persoanei verificate, în scris, explicații/clarificări punctuale, precum și informații/înscrisuri necesare stabilirii situației sale fiscale, cum ar fi:

a) situația cheltuielilor personale;

b) situația bunurilor imobile și mobile deținute, intrările și ieșirile de patrimoniu în cursul perioadei verificate;

c) participații sau mandate deținute în societăți comerciale sau alte entități;

d) bunuri aparținând unor persoane fizice sau juridice puse la dispoziția persoanei fizice;

e) împrumuturi acordate și/sau contractate;

f) tranzacții cu metale prețioase, obiecte de artă și alte bunuri de valoare;

g) donații, sponsorizări și/sau succesiuni;

g) alte asemenea precizări.

39. Pentru stabilirea bazei impozabile ajustate pentru impozitul pe venit se au în vedere următoarele:

a) documentele/informațiile prezentate de persoana fizică verificată;

b) documentele/informațiile deținute sau obținute de organele fiscale, ale persoanei fizice verificate sau în legătură cu acestea ;

c) informații oficiale publicate de autorități sau instituții publice;

d) documente/informații obținute de la terțe persoane în legătură cu veniturile sau cheltuielile persoanei verificate;

e) documente/informații de la autoritățile și instituțiile publice în legatură cu patrimoniul persoanei fizice verificate;

f) oricare alte evidențe relevante pentru ajustarea sau stabilirea bazei impozabile;

g) declarațiile fiscale depuse de persoana verificată, de plătitorii de venit sau de terțe persoane.

40. La examinarea stării de fapt fiscale pentru stabilirea bazei de impunere, organul fiscal competent are în vedere toate documentele justificative și fiscale care constituie mijloace de probă relevante pentru stabilirea drepturilor și obligațiilor fiscale.

41. (1) La începerea verificării fiscale, persoana fizică verificată este informată că poate numi persoane care să dea informații. Dacă informațiile persoanei fizice verificate sau cele ale persoanei numite de aceasta sunt insuficiente, atunci organul fiscal se poate adresa și altor persoane pentru obținerea de informații, în condițiile art.52-59 Cod de procedură fiscală.

(2) Persoana fizică verificată este informată pe parcursul desfășurării verificării fiscale asupra constatărilor rezultate din verificare.

42. Organele fiscale pot dispune măsuri asigurătorii în condițiile Codului de procedură fiscală.

43. Persoana fizică verificată trebuie să colaboreze la constatarea stărilor de fapt fiscale. Aceasta trebuie să dea informații, să prezinte înscrisuri relevante pentru verificarea fiscală, precum și orice alte date necesare clarificării situațiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.

44. (1) Rezultatul verificării se consemnează într-un raport scris, în care se vor prezenta constatările, din punct de vedere factual și legal. Raportul stă la baza emiterii deciziei de impunere sau, după caz, a unei decizii de încetare a procedurii de verificare, în cazul în care nu se ajustează baza impozabilă.

(2) La raportul privind rezultatele verificării se anexează documentele care au stat la baza constatărilor, documentele întâlnirilor și orice alte acte care au legătură cu constatările efectuate în cauză. Documentele prezentate de persoana fizică verificată se certifică de către acesta conform cu originalul

(3) Raportul de verificare se semnează de către organele fiscale care au efectuat verificarea, se verifică și se avizează de șeful de serviciu și se aprobă de către conducătorul organului fiscal competent.

(4) Decizia de impunere sau de încetare a procedurii de verificare fiscală se comunică persoanei fizice verificate conform art.44 din Codul de procedură fiscală.

45. (1) La finalizarea verificării fiscale, organul fiscal prezintă persoanei fizice constatările și consecințele lor fiscale, acordându-i acesteia posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere potrivit art. 9 alin. (1) din Codul de procedură fiscală, cu excepția cazului în care bazele de impozitare nu au suferit nicio modificare în urma verificării fiscale sau a cazului în care persoana fizică renunță la acest drept și notifică, în scris, acest fapt organelor fiscale.

(2) Data, ora și locul prezentării concluziilor se comunică, în scris, persoanei fizice, în timp util.

(4) Persoana fizică are dreptul să prezinte, în scris, punctul de vedere cu privire la constatările verificării fiscale, punct de vedere ce se anexează raportului de verificare și asupra căruia organul fiscal se pronunță, în cuprinsul raportului.

46. Ori de câte ori organele fiscale în cadrul constatărilor efectuate cu ocazia verificării fiscale, au indicii care ar putea întruni elemente constitutive ale unei infracțiuni, sesizează organele de urmărire penală, în condițiile prevăzute de legea penală.

47. (1) Verificarea fiscală se efectuează o singură dată pentru impozitul pe venit și pentru fiecare perioadă supusă impozitării. Prin excepție, conducătorul organului fiscal competent poate decide reverificarea unei anumite perioade dacă, de la data încheierii verificării fiscale și până la data împlinirii termenului de prescripție, apar date suplimentare necunoscute organelor fiscale la data efectuării verificărilor sau erori de calcul care influențează rezultatele acestora.

(2) Datele suplimentare, necunoscute organelor fiscale la data efectuării verificării fiscale la o persoană fizică, pe care se fundamentează decizia de reverificare a unei anumite perioade, pot rezulta din situații, cum sunt:

a) efectuarea unui control încrucișat, potrivit prevederilor art. 97 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură fiscală, asupra documentelor justificative ale unui grup de contribuabili din care face parte și persoana fizică în cauză;

b) obținerea pe parcursul acțiunilor de verificare efectuate la alți contribuabili a unor documente sau informații suplimentare referitoare la activitatea contribuabilului, într-o perioadă care a fost deja supusă inspecției fiscale;

c) informații obținute în orice alt mod, de natură să modifice rezultatele verificării fiscale anterioare.

48. În cazul în care se constată că declarațiile fiscale, documentele și informațiile prezentate sunt incorecte, incomplete, false sau dacă persoana verificată refuză prezentarea documentelor pentru verificare sau acestea nu sunt prezentate în termenul legal sau persoana se sustrage prin orice alte mijloace de la verificare, organele fiscale stabilesc baza impozabilă ajustată pentru impozitul pe venit prin utilizarea metodelor indirecte în condițiile Codului de procedură fiscală și emit decizia de impunere.

VI. Metodele indirecte

49. (1) Selectarea metodelor indirecte pentru ajustarea bazei impozabile este de competența organelor fiscale.

(2) Selectarea metodelor indirecte pentru ajustarea bazei impozabile se face în funcție de situația constatată, sursele de informații și înscrisurile identificate sau documentele obținute.

(3) Utilizarea metodelor indirecte se poate face individual sau combinat, în funcție de complexitatea, dificultățile, sursele de informații și de perioada verificată.

50. Metodele indirecte utilizate pentru stabilirea bazei impozabile ajustate sunt următoarele:

- a) metoda sursei și cheltuirii fondului;
- b) metoda fluxurilor de trezorerie;
- c) metoda patrimoniului.

51. (1) *Metoda sursei și cheltuirii fondului* constă în compararea cheltuielilor efectuate de o persoană fizică cu veniturile declarate în perioada verificată. Metoda se bazează pe principiul că orice cheltuială în exces față de valoarea declarată a veniturilor reprezintă venit impozabil nedeclarat.

(2) Pentru reconstituirea venitului obținut atât din surse impozabile cât și din surse neimpozabile, care este luat în considerare la stabilirea bazei impozabile ajustate, se au în vedere fluxurile de numerar.

(3) Pentru aceasta, fluxurilor de numerar li se asociază cheltuielile și veniturile persoanei fizice, determinându-se astfel în întregime numerarul utilizat pentru efectuarea cheltuielilor care va fi comparat cu numerarul încasat din orice sursă.

(4) Pentru stabilirea bazei impozabile ajustate se va calcula balanța veniturilor și cheltuielilor efectuate, fiind luate în considerare veniturile, respectiv sumele încasate, cheltuielile totale, veniturile neimpozabile, creșterile și descreșterile nete ale activelor în perioada verificată.

(5) Determinarea veniturilor sustrate de la impozitare constă în compararea cheltuielilor efectuate cu veniturile declarate în perioada supusă verificării.

52. (1) *Metoda fluxurilor de trezorerie* constă în analiza intrărilor și ieșirilor de sume în conturile bancare, precum și a intrărilor și ieșirilor de sume în numerar, pentru a stabili mișcările de disponibilități bănești și asocierea acestor mișcări cu sursele de venit și utilizarea acestora.

(2) Metoda poate furniza indicii pentru a descoperi venituri nedeclarete, pornindu-se de la analiza valorii și frecvenței depunerilor în conturile bancare și a surselor acestor depuneri.

(3) Determinarea veniturilor sustrate de la impozitare constă în compararea disponibilităților bănești din conturile bancare și evidențiate în documente sau folosite la plata cu numerar, cu toate veniturile din surse impozabile depuse în conturile bancare sau folosite la plata cu numerar a unor cheltuieli în perioada supusă controlului.

(4) Prin aplicarea metodei rezultă fie o diminuare a venitului declarat, fie o majorare a cheltuielilor declarate sau o combinație a celor două.

53. (1) *Metoda patrimoniului* permite stabilirea bazei impozabile ajustate pentru o persoană fizică verificată, analizând creșterea, respectiv descreșterea patrimoniului net al acesteia.

(2) Metoda constă în determinarea venitului impozabil pe baza creșterii valorii patrimoniului net al unei persoane fizice pe parcursul unui an fiscal, după ajustarea cu cheltuielile efectuate și veniturile neimpozabile.

(3) Creșterea sau descreșterea valorii patrimoniului net se determină prin compararea valorii patrimoniului net la începutul perioadei cu cea de la sfârșitul perioadei.

(4) Metoda se bazează pe faptul că, pentru orice an, venitul unei persoane fizice este folosit pentru elemente de cheltuieli inclusiv pentru creșterea patrimoniului net sau pentru scăderea obligațiilor.

(5) Metoda oferă indicii cu privire la efectele pe care le au asupra patrimoniului net achiziționarea de active, reducerea de obligații și cheltuielile efectuate din surse de venit care nu sunt declarate ca fiind impozabile.

54. În vederea aplicării metodelor indirecte pentru stabilirea bazei impozabile ajustate a unei persoane fizice verificate, organele fiscale efectuează următoarele activități:

a) stabilirea stării de fapt în cazul persoanei fizice supusă verificării și care îndreptățește organul fiscal la aplicarea metodelor indirecte pentru stabilirea bazei impozabile ajustate. Organul fiscal are dreptul să utilizeze metodele indirecte de stabilire a veniturilor impozabile dacă urmare verificării fiscale prealabile a fost constatată o diferență semnificativă între, pe de o parte, veniturile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit și, pe de altă parte, situația fiscală personală;

b) examinarea oricăror înscrisuri sau informații despre activitatea persoanei fizice verificate referitoare la mărimea veniturilor și/sau cheltuielilor pe perioada verificată;

c) stabilirea elementelor sau criteriilor care conduc la concluzia că veniturile realizate și/sau cheltuielile efectuate de persoana fizică verificată nu sunt conforme cu declarațiile de venit depuse la organele fiscale;

d) identificarea, analiza și selectarea elementelor probatorii în vederea selectării metodei/metodelor indirecte ;

e) selectarea metodei sau metodelor indirecte se face în funcție de cerințele specifice ale acestora, de situația fiscală a persoanei fizice verificate și de natura informațiilor sau documentelor disponibile. Organele fiscale vor utiliza individual sau combinat metodele indirecte;

f) stabilirea bazei impozabile ajustate prin metoda/metodele indirecte, pentru perioada verificată, pe fiecare categorie de venit supusă impozitării (venituri din surse identificate și/sau surse neidentificate);

g) calculul impozitului pe venit datorat de persoana fizică verificată pentru perioada verificată, corespunzător bazei impozabile ajustate;

h) stabilirea diferenței de impozit pe venit datorat de persoana fizică verificată pentru perioada verificată.

55. Rezultatele obținute din aplicarea metodelor indirecte pentru stabilirea bazei impozabile ajustate se înscriu în raportul încheiat de organul fiscal la finalizarea verificărilor, împreună cu nominalizarea metodei/metodelor indirecte utilizate și a tuturor elementelor avute în vedere la stabilirea bazei impozabile ajustate pentru impozitul pe venit.

VII. Dispoziții finale

56. Modelul și conținutul formularelor utilizate în activitatea de verificare fiscală precum și al raportului de verificare fiscală prealabilă documentară, raportului de verificare fiscală, deciziei de impunere și deciziei de încetare a procedurii de verificare, se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

57. Competența de exercitare a verificării persoanelor fizice prevăzută la Titlul VII, cap.III, din Codul de procedură fiscală, se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.